

Porteføljestyret for energi, transport og lavutslipp

Referat

Møte 5/2021

Dato 2. desember 2021 fra kl. 9.00 til kl. 15.00
Sted Forskningsrådets møtesenter på Lysaker – møterom Abel 1

Til stede: Hans Erik Vatne (leder)
Anne Vera Skriverhaug (til ca kl 13)
Elisabeth Maråk Støle
Erik Sauar
Henriette Undrum
Ingeborg Palm Helland
Kristin Linnerud
Nils Røkke
Ragnhild Wahl
Ole Andreas Hagen

Forfall: Johan Hustad

Observatører: Trude Christine Nagell, Olje- og energidepartementet
Elin Økstad, Klima- og miljødepartementet
Anders Mathias Johansen, Samferdselsdepartementet

Til stede fra Forskningsrådet:
Rune Volla
Katrine Wyller
Tone Ibenholt
Aage Stangeland
Lise Johansen
Mette Brest Jonassen
Birgit Hernes
Mari Lyseid Authen
Eivind Hoff-Elimari
Fagansvarlige rådgivere var til stede under bevilgningssakene

Sak PSENERGI 54/21 Godkjenning av saklisten

Det var ingen kommentarer til saklisten.

Vedtak: Saklisten ble godkjent.

Sak PSENERGI 55/21 Godkjenning av referat fra styremøte 4/2021

Referatet ble godkjent uten endringer.

Vedtak: Referatet fra styremøte 4/2021 ble godkjent.

Sak PSENERGI 56/21 Habilitet

Habilitet var blitt vurdert på vanlig måte. Styret hadde tilstrekkelig antall habile medlemmer i alle bevilgningssaker.

Vedtak:

Styremedlemmenes habilitet i vedtakssaker til behandling i møte 5/2021 er oppsummert i Tabell 1. Styremedlemmer som var vurdert som inhabile forlot møtet under diskusjonen av det aktuelle temaet/søknadstypen.

Porteføljestyret for energi, transport og lavutslipp – habilitetsliste for søknadsbehandling desember 2021													
X= habil		Hans Erik Vatne	Elisabeth Maråk Støle	Henriette Undrum	Ragnhild Wahl	Nils Røkke	Johan Hustad	Ingeborg Palm Helland	Anne Vera Skriverhaug	Erik Sauar	Ole Andreas Hagen	Kristin Linnerud	Antall habile
	Energi												
Sak 57/21	IP-N		X		X			X	X		X		5
Sak 58/21	Pilot-E	X	X		X			X	X		X		6
	Transport												
Sak 59/21	Pilot-T	X	X					X	X	X			5

Tabell 1. Habilitetsvurdering for vedtakssaker i møte 2. desember 2021 i Porteføljestyret for energi, transport og lavutslipp

Sak PSENERGI 57, 58 og 59/21 – se eget referat

Sak PSENERGI 60/21 Porteføljestyrets møteplan for 2022

Møteplan for 2022 ble vedtatt. Det legges opp til fire møter. Styret uttrykte et ønske om å besøke ulike steder i Norge, og det kom forslag om et besøk i Bergen i tillegg til det planlagte møtet i Trondheim. Administrasjonen vil undersøke denne muligheten.

Porteføljestyret kom med flere innspill til saker som bør diskuteres på strategisamlingen i mars. Administrasjonen vil ta disse med i utarbeidelse av agenda. Styret gis mulighet til å gi innspill til utkast til agenda i god tid i forkant av samlingen.

Vedtak:

Porteføljestyret vedtok følgende møteplan for 2022:

- 1-2022 – 9. og 10. mars (Trondheim)
- 2-2022 – 14. juni (virtuelt)
- 3-2022 – 15. september (Bergen)
- 4-2022 – 8. desember (Oslo)

Sak PSENERGI 61/21

Programplan CLIMIT FoU

Administrasjonen orienterte om bakgrunnen for revisjonen og om prosess og hovedinnholdet i planen. Det har vært arbeidet med revisjon av planen gjennom hele 2021. Det har også vært gjennomført en åpen høringsrunde. Endelig programplan vil etter planen godkjennes av CLIMITs programstyre 7. desember.

Den nye planen tar hensyn til utviklingen som har vært innenfor CO₂-håndtering de siste årene, der blant annet vedtaket om gjennomføring av Langskip er sentralt. I planen legges det også større vekt på å presisere programmets avgrensninger.

Programplanen trekker opp følgende tre satsingsområder:

- avkarbonisering av industri og energiresurser
- storskala CO₂-lagre på norsk sokkel
- nyskapende teknologiutvikling og løsninger

Generelt var det veldig positive tilbakemeldinger fra styret; planen er god og velskrevet, med tydelige prioriteringer.

Porteføljestyret hadde følgende kommentarer til planen:

- Det ble pekt på at hensynet til samfunnsaksept er viktig på dette området. Informasjons- og kunnskapsformidling vil være avgjørende for utviklingen innenfor CO₂-håndtering. Dette må blant annet bygge på kunnskap om hvilke faktorer som påvirker samfunnsaksepten.
- Det er avgjørende at innsatsen rettes inn mot det som er viktigst og som vil bidra til de største utslippsreduksjonene. Det krever strenge prioriteringer.

Vedtak:

Porteføljestyret ba administrasjonen i samarbeid med CLIMITs programstyre innarbeide innspill og kommentarer fra møtet i en endelig versjon av CLIMITs programplan.

Porteføljestyret delegerte til porteføljestyreleder å vedta endelig programplan etter at denne er behandlet og vedtatt av CLIMITs programstyre.

Sak PSENERGI 62/21

Porteføljeplan for energi, transport og lavutslipp

Administrasjonen innledet om arbeidet som var gjort med planen siden det forrige styremøtet og om den videre prosessen. Planen vil bli endelig vedtatt av Forskningsrådets styre i juni.

Det er gjort mindre endringer og presiseringer i kapitlene 1 – 5 og det ble bedt om overordnede kommentarer til disse. Kapitlene 6 og 7 ble lagt fram for styret for første gang og det ble bedt om innspill og synspunkter på disse. Administrasjonen vil innarbeide innspillene fra porteføljestyret i utkastet til plan som legges ut på høring i desember.

Porteføljestyret hadde følgende generelle kommentarer og innspill:

- Planen er gjennomarbeidet og god, men den kan fortsatt spisses ytterligere og prioriteringene kan tydeliggjøres.
- Det bør komme fram i teksten at realiseringen av planen i stor grad vil være påvirket av prioriteringer og føringer fra Storting og departementer, og at handlingsrommet for Forskningsrådet kan være begrenset.

- Planen er sterkt preget av forskningens nytteverdi, usikkerhet er underkommunisert, risikoen i forskning, forskningens bidrag til at samfunnet skal kunne håndtere risiko og behovet for at samfunnet raskt kan justere kurs bør tydeliggjøres.
- Det bør gjøres en språklig gjennomgang av teksten for å sikre at planen er kommuniserbar og ikke for mye preget av stammespråk.
- I kap 6 bør det trekkes frem noen effekter der det er spesielt viktig at forskningen bidrar, eksempler som ble nevnt var *økonomiske effekter, energiforsyning og reduserte klimagassutslipp*, samt ulike relativer knyttet til disse variablene (sysselsetting pr. CO₂-utslipp, CO₂-utslipp pr BNP, etc.) Det kan gjerne være færre indikatorer.

Vedtak: Porteføljestyret ba administrasjonen innarbeide innspill og kommentarer fra møtet i en revidert versjon. Den reviderte versjonen legges ut på høring i desember og januar.

Sak PSENERGI 63/21 Orienteringssaker

Forskningsrådet orienterte om følgende saker:

- *CLIMIT – tildelinger i ACT og foreslåtte tildelinger til IPN*
I den siste tildelingen i ACT ble det innvilget 13 nye prosjekter. Sju prosjekter har norsk deltakelse og Forskningsrådets finansiering til disse er på til sammen 66 mill. kroner. Det kom tre søknader til årets IPN-utlysning. Alle disse er innstilt til finansiering og vedtak fattes av CLIMIT programstyre den 7. desember.
- *Tildelinger gjort på administrativ fullmakt*
På fullmakt fra Forskningsrådets styre, kan administrasjonen fatte vedtak om tildelinger for enkelte søknadstyper. Dette gjelder i hovedsak søknadstyper med lave budsjetter og små enkelttildelinger. Det er bevilget mindre midler enn budsjettert for de fleste ordningene. Dette skyldes blant annet at søknader om arrangementsstøtte, utenlandsstipend etc har blitt sterkt påvirket av pandemien.
- *Internasjonale fellesutlysninger*
 - Nordisk energiforskning – maritim transport: To prosjekter med norske partnere er tildelt totalt 5,7 mill. kroner.
 - Nordisk energiforskning – energisystemmodeller: To prosjekter er tildelt 2,5 mill. kroner.
 - ERA-NET SES MICALL20 EnerDigit: To prosjekter tildelt 4 mill. kroner.
 - Fellesutlysning EU og Japan hydrogen - tidl. Concert Jp: To prosjekter vil tildeles 5 mill. kroner.
 - JPI Urban Europe: Fem prosjekter med norske partnere nådde opp i konkurransen og får tildelt til sammen 2 mill. EUR
- *FME hydrogen.*
Det kom inn to søknader til fristen som var 24. november og det arbeides nå med å sette sammen ekspertpanel. Saken legges fram for porteføljestyret for beslutning i mars.

- *Samarbeidsavtale om Grønt skifte*
Det arbeides med en ny avtale som skal regulere samarbeidet med Innovasjon Norge og Enova. Dette har pågått siden 2006 og har blant annet resultert i utlysninger av PILOT-E. Gassnova og Siva er også aktuelle som partnere i den nye avtalen, som kan bli signert før årsskiftet.
- *Statsbudsjettet 2022*
Budsjettet fra OED innebærer en sterk satsing på hydrogen via bevilgningen til Forskningsrådet (220 mill. kroner), bevilgningen til ENERGIX er redusert med ca 50 mill. kroner totalt, mens det er en økning øremerket til FME på hydrogen på 30 mill. kroner. Det er redusert finansiering av ENERGIX også fra andre departementer (KLD ca 10 mill. kroner, LMD ca 2 mill. kroner og KD ca 10 mill. kroner). Finansieringen av CLIMIT ligger på samme nivå som i 2021, mens det er en reduksjon på ca 5 mill. kroner i SDs finansiering av Transport 2025. Under dette punktet kommenterte porteføljestyret at det ville vært naturlig at NFD bidrar med finansiering til næringsutvikling innenfor energiområdet, eksempelvis batteriforskning.

Vedtak: *Porteføljestyret tok informasjonen til orientering.*

Sak PSENERGI 64/21 **Eventuelt**

Det var ingen saker under eventuelt.

Sak PSENERGI 65/21 **Godkjenning av vedtaksprotokoll**

Vedtak: *Protokollen ble vedtatt.*